

**Beschikking van Gedeputeerde Staten van de provincie
Noord-Brabant**

van de ambtshalve wijziging van de vergunning krachtens de Waterwet van FrieslandCampina, gelegen
aan de Pieter Langendijksingel 2 te 's-Hertogenbosch

1. Inleiding

Als gevolg van de Europese kaderrichtlijn water (KRW) moeten maatregelen getroffen worden om achteruitgang van de grondwaterkwaliteit nabij winningen voor menselijke consumptie te voorkomen. Op 23 mei 2014 heeft u ons een verklaring toegezonden waarin u aangeeft dat binnen uw bedrijf het onttrokken grondwater wordt gebruikt voor menselijke consumptie.

2. Vergunning

In uw huidige vergunning is de hoeveelheid water die aan de bodem mag worden onttrokken vastgelegd en welke voorschriften daarbij van toepassing zijn. Onderliggende ambtshalve wijziging voegt een voorschrift toe waarin het gebruik voor menselijke consumptie wordt vastgelegd. Ook worden voorschriften opgenomen die aan het gebruik voor menselijk consumptie gekoppeld zijn (op het gebied van monitoring en rapportage). Voor het overige blijft de vergunning ongewijzigd. Hierdoor heeft de vergunning geen invloed op de reeds in de eerdere vergunning afgewogen belangen.

3. Onderbouwing

In het Provinciaal Waterplan Noord-Brabant 2010-2015 is onder hoofdstuk 11, "Gebruik van grondwatervoorraden" onder punt 11.5 opgenomen dat het gebruik van water dat valt onder de aanduiding "water voor menselijke consumptie" alleen is toegestaan indien dit in de vergunning is vermeld. Ten aanzien van deze onttrekkingen voor menselijke consumptie, stelt de Kaderrichtlijn Water (KRW) onder andere als doel dat achteruitgang van de grondwaterkwaliteit moet worden voorkomen. Hiervoor is een beoordeling op basis van monitoring van de grondwaterkwaliteit nodig. Bij negatieve trends moeten specifieke maatregelen genomen worden. Het is daarvoor noodzakelijk dat het ruwe water regelmatig wordt gemonitord.

Om tegemoet te komen aan de eisen van de KRW hebben wij in nauw overleg met de sector van gebruikers van grondwater voor menselijke consumptie onderstaande voorschriften geformuleerd.

De voorschriften kennen een 6-jarige cyclus:

1. Eenmalig wordt een **feitendossier**¹ met de (mogelijke) bedreigingen van de kwaliteit van het te onttrekken grondwater **en een risicoanalyse** weergegeven. Na 6 jaar checkt uw bedrijf of ontwikkelingen in de omgeving van belang zijn in verband met risico's voor uw winning.
2. Eenmaal per 6 jaar toestand bepaling grondwaterkwaliteit
De toestand bepaling wordt uitgevoerd op basis van een analyse van de grondwaterkwaliteit op een aantal relevante parameters. Dit grondwater mag eventueel gemengd ruw water zijn. Deze parameters worden getoetst aan grenswaarden.

1. De provincie heeft tussen 2009 en 2014 feitendossiers voor alle winningen voor menselijke consumptie binnen Brabant opgesteld, ook voor uw bedrijf. Met een update van de feiten en de risicoanalyse voldoet u aan dit eerste voorschrift. Mocht u vragen hebben over het feitendossier of niet meer in het bezit zijn van uw feitendossier, kunt u contact opnemen met mw. ir. M. Koopman van de provincie.

3. Eenmaal per 6 jaar vaststellen operationele monitoring
Op basis van toetsing aan grenswaarden en specifieke risico's zoals vastgesteld in de risicoanalyse, maakt uw bedrijf een voorstel voor de jaarlijkse operationele monitoring (het meetprogramma toestand bepaling). Deze operationele monitoring is gericht op specifieke risico's bij uw winning en op vaststellen van trends bij parameters die niet voldoen aan de grenswaarden. Wanneer geen risico's en geen overschrijding van grenswaarden aanwezig zijn, kan het voorkomen dat geen operationele monitoring nodig is.
4. Uitvoeren operationele monitoring
Afhankelijk van de geconstateerde problematiek (op basis van risicoanalyse en metingen) vindt analyse plaats van gemengd ruw water, ruw water in een of meerdere specifieke onttrekkingsbronnen of mogelijk na zuivering of in het tapwater, indien de zuivering niet van invloed is.

4. Procedure

De verklaring dat het onttrokken grondwater mede is bestemd voor menselijke consumptie, die aanleiding is voor de ambtshalve aanpassing van de bestaande vergunning, is ingekomen op 23 mei 2014 en geregistreerd onder nummer 1459/16.

De verklaring en de ontwerpbeschikking zijn ter inzage gelegd van 8 september 2014 tot 20 oktober 2014. Er zijn geen zienswijze ingebracht. De beschikking ligt van 3 november tot en met 15 december 2014 ter inzage.

5. Besluit

Gelet op de Waterwet besluiten wij:

Het besluit nr. 740360 d.d. 27-7-1999, als volgt aan te vullen:

- I. Het grondwater dat aan de bodem onttrokken wordt, wordt mede gebruikt voor menselijke consumptie.
- II. Toevoegen van de volgende voorschriften:
 1. Vergunninghouder zal binnen een termijn van 3 maanden na het van kracht worden van dit besluit aan Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant ter goedkeuring voorleggen:
 - a. Een feitendossier met daarin vastgelegd een risicoanalyse;
 - b. Een meetprogramma.
 2. Na goedkeuring door Gedeputeerde Staten van de in lid 1 onder a. bedoelde risicoanalyse en in lid 1 onder b. bedoelde meetprogramma, maken deze onderdeel uit van deze vergunning.
 3. Het in het eerste lid onder a. bedoelde feitendossier is een onderzoek naar bedreigingen en wordt uitgevoerd volgens de in bijlage 1 opgenomen aanwijzingen.
 4. Het in het eerste lid onder b. bedoelde meetprogramma bevat ten minste de onderdelen die in bijlage 2 zijn genoemd.
 5. De vergunninghouder kan Gedeputeerde Staten gemotiveerd verzoeken om van de onder bijlage 1 en bijlage 2 genoemde regels af te wijken. Indien Gedeputeerde Staten instemt met de gemotiveerde afwijkingen van de in bijlage 1 en bijlage 2 genoemde regels, wordt de motivering een onderdeel van deze vergunning.
 6. De vergunninghouder bewaart de monitoringsgegevens die worden verzameld met het in het vorige lid bedoelde meetprogramma voor een periode van ten minste 12 jaar.

7. De vergunninghouder geeft Gedeputeerde Staten bij eerste verzoek inzage in de bij hem berustende gegevens.
8. De vergunninghouder rapporteert een wijziging van de kwaliteit van het ruwe grondwater aan Gedeputeerde Staten, binnen 6 weken nadat is vast komen te staan dat:
 - a. 75% van de van de in Bijlage A van het Drinkwaterbesluit opgenomen maximum waarde wordt overschreden;
 - b. de trend statistisch significant stijgendⁱ is.

Omgevingsdienst Brabant Noord, 30 oktober 2014

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens deze, afdelingsmanager Vergunningen Omgevingsdienst Brabant Noord

de heer drs. M.H. Pepping

Bijlage 1, behorend bij artikel II, lid 1 onder a.

Aanwijzingen voor het feitendossier: onderzoek naar risico's en bedreigingen van de grondwaterkwaliteit.

Onderzoeksgebied

Het te onderzoeken gebied is ten minste de 25-jaarszone, met een ruime marge. Deze wordt bepaald door de reistijd van het onttrokken water in het bodempakket van waaruit het grondwater wordt onttrokken.

Ook activiteiten en bedrijvigheid buiten de 25-jaarszone die in potentie een bedreiging voor de winning kunnen zijn, worden in dit onderzoek betrokken.

Resultaat

Het resultaat is een beknopt rapport met kaartbijlage(n), met als inhoud:

1. Een korte beschrijving en karakterisering van de onttrekking:
de omvang, het gebruiksdoel, geografische ligging, geohydrologische beschrijving (bodemopbouw / natuurlijke bescherming / kwetsbaarheid, winningsdiepte, herkomst onttrokken grondwater), grondgebruik en functies in de omgeving en andere relevante feitelijke gegevens.
2. Een analyse van risico's en bedreigingen voor de kwaliteit van het grondwater.
3. Een beschrijving van in de omgeving aanwezige activiteiten en bedrijvigheid, met het oog op de risico's op calamiteiten zowel naar frequentie als omvang.
4. Een beschrijving van in de omgeving aanwezige activiteiten en bedrijvigheid, met het oog op beperkingen voor derden die uit maatregelen (kunnen) voortkomen.
5. Een beeld van de waterkwaliteit op basis van relevante en recente monitoringgegevens, van de winning van vergunninghouder en van monitoringsputten uit de omgeving, voor zover beschikbaar.
6. Een beschrijving van wat geregeld is in het bestemmingsplan en toekomstige ontwikkelingen in de ruimtelijke ordening; voorts het bestaande gemeentelijk beleid met betrekking tot de winning, bescherming en eventuele maatregelen.
7. Kaart(en) waarop intrekgebieden, eventuele voorgestelde beschermingszones, risico's, bedreigingen, gevoelige objecten en eventuele andere ruimtelijke consequenties in hun samenhang zichtbaar gemaakt worden.

Bijlage 2, behorend bij artikel II, lid 1 onder b.

Meetprogramma toestand bepaling

Het meetprogramma voor toestand bepaling bevat ten minste het volgende:

de vergunninghouder meet een maal per 6 jaar de chemische kwaliteit van het onttrokken ruwe grondwater. De kwaliteit van het grondwater, onttrokken uit meerdere bronnen uit hetzelfde watervoerend pakket, mag gemengd worden bepaald. De parameters staan in de tabellen I tot en met IV opgenomen.

Meetprogramma operationele monitoring

Gedeputeerde Staten moeten vooraf goedkeuring verlenen aan het voorgestelde operationele meetprogramma. Bij majeure wijzigingen in de feitelijke situatie is de vergunninghouder verplicht het meetprogramma direct na het bekend worden van die wijziging aan te passen en ter goedkeuring aan Gedeputeerde Staten voor te leggen;

1. Het meetprogramma voor operationele bepaling bevat ten minste het volgende:
 - a. De vergunninghouder meet jaarlijks de parameters waarbij de meetwaarde hoger is dan 75 procent van de in bijlage II van het Besluit kwaliteitseisen monitoring water 2009 opgenomen richt- en drempelwaarden, dan wel in Bijlage A van het Drinkwaterbesluit opgenomen maximum waarde;
 - b. De vergunninghouder meet jaarlijks de parameters die vanwege specifieke risico's – volgend uit de risicoanalyse – een verslechtering van de grondwaterkwaliteit van het onttrokken grondwater kunnen veroorzaken.
2. Bij de operationele monitoring wordt in principe de chemische kwaliteit van het onttrokken ruwe grondwater gemeten. In het meetprogramma kan een alternatieve bemonsteringsplaats worden opgenomen, mits voldoende onderbouwd dat het doel van de operationele monitoring.
3. Het meetprogramma voor operationele monitoring wordt een maal per 6 jaar geactualiseerd.
4. Ten aanzien van monsternamen en analyse geldt bovendien dat:
 - a. het nemen en analyseren van monsters ter uitvoering van het meetprogramma geschiedt door laboratoria die een kwaliteitsborgingssysteem hanteren dat gebaseerd is op NEN-EN-ISO/IEC 17025: 2005 of een gelijkwaardige norm en die daarvoor overeenkomstig deze norm geaccrediteerd zijn;
 - b. het nemen van monsters ter uitvoering van het meetprogramma, kan tevens plaatsvinden door bedrijven en personen die een kwaliteitsborgingssysteem hanteren dat gebaseerd is op NEN-EN-ISO/IEC 17025: 2005 of een gelijkwaardige norm en die daarvoor overeenkomstig deze norm geaccrediteerd zijn, met dien verstande dat een gelijkwaardige norm als bedoeld onder a en b uitsluitend wordt toegepast na daartoe verkregen toestemming van Gedeputeerde Staten.
5. Gedeputeerde Staten verlenen de toestemming, bedoeld in het voorgaande lid, slechts indien de vergunninghouder alle voor de beoordeling van de gelijkwaardigheid van bedoelde norm relevante gegevens in de door Gedeputeerde Staten aangegeven vorm heeft overgelegd.
6. De vergunninghouder beschikt per meetpunt voor iedere in het meetprogramma opgenomen parameter in ieder geval over de volgende gegevens:
 - a. het aantal uitgevoerde metingen;
 - b. de diepte van het filter van waaruit het geanalyseerde grondwater wordt bemonsterd;
 - c. alle gemeten waarden;

- d. de gevallen waarin de meetwaarde hoger is dan 75 procent van de in bijlage II van het Besluit kwaliteitseisen monitoring water 2009 opgenomen richt- en drempelwaarden, dan wel in Bijlage A van het Drinkwaterbesluit opgenomen maximum waarde;
- e. de resultaten van een trendanalyse indien enige meting hoger is dan 75 procent van de onder d genoemde norm;
- f. een schriftelijke toelichting op afwijkingen van de voorgeschreven meetfrequenties.

Tabel I

Parameters waarvoor Europees vastgestelde milieukwaliteitsnormen voor de goede chemische toestand van grondwaterlichamen gelden, die zijn opgenomen in tabel 1 van het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water 2009ⁱⁱ.

Parameter-groep	Parameters	Eenheid	Monsterplaats^j_{ii}	Meetfrequentie^{iv}
Chemische parameters	Nitraat	mg/l	r	1
	Bestrijdingsmiddelen (individueel)^v	µg/l	r	1

Tabel II

Parameters waarvoor nationaal vastgestelde milieukwaliteitsnormen (drempelwaarden) voor de goede chemische toestand van grondwaterlichamen gelden, die zijn opgenomen in tabel 2 van het Besluit kwaliteitseisen en monitoring water 2009^{vi}.

Parameter-groep	Parameters	Eenheid	Monsterplaats	Meetfrequentie
Chemische parameters	Arseen	µg/l	r	1
	Cadmium	µg/l	r	1
	Fosfaat	mg/l	r	1
	Lood	µg/l	r	1
	Nikkel	µg/l	r	1
Indicator-parameter	Chloride	mg/l	r	1

Tabel III

Selectie van parameters die in Bijlage 1 van de Drinkwaterrichtlijn zijn opgenomen en die relevant kunnen zijn voor de goede chemische toestand van grondwaterlichamen.

Parameter-groep	Parameters	Eenheid	Monst er- plaats	Meet- frequentie
Chemische parameters	1,2-Dichloorethaan	µg/l	r	1
	Ammonium	mg/l	r	1
	Benzeen	µg/l	r	1
	Chroom	µg/l	r	1
	Koper	mg/l	r	1
	Kwik	µg/l	r	1
	Tetra- en trichlooretheen (som)	µg/l	r	1
	Vinylchloride	µg/l	r	1
Indicator en - Signalering- Parameters^{vii}	AOX	µmol X/l	r	1
	Ethyl tert-butyl ether (ETBE)	µg/l	r	1
	Gehalogeneerde alifatische koolwaterstoffen^{viii}	µg/l	r	1
	Gehalogeneerde monocyclische koolwaterstoffen^{ix}	µg/l	r	1
	Methyl tert-buthyl ether (MTBE)	µg/l	r	1
	Monocyclische koolwaterstoffen/aromaten^x	µg/l	r	1
	Overige antropogene stoffen^{xi}			

IV Parameters waarvoor prestatiekenmerken zijn gespecificeerd

Lijst van parameters waarvoor de in tabel II van bijlage 4 van de Drinkwaterregeling gespecificeerde prestatiekenmerken in acht genomen dienen te worden:

Ammonium
AOX
Arseen
Benzeen
Bestrijdingsmiddelen-individueel
Cadmium
Chloride
Chroom
1,2-Dichloorethaan
Ethyl tert-butyl ether (ETBE)
Gehalogeneerde alifatische koolwaterstoffen
Gehalogeneerde monocyclische koolwaterstoffen
Geleidingsvermogen
Koper
Kwik
Lood
Methyl tert-butyl ether (MTBE)
Monocyclische koolwaterstoffen/aromaten
Nikkel
Nitraat
Tetra- en trichlooretheen (som)
Vinylchloride

-
- i. Dit betekent dat sprake moet zijn van een relevante normoverschrijding voor het einde van de volgende planperiode.
 - ii. Een wijziging van bijlage II, tabel 1, van het Besluit kwaliteitseisen monitoring water 2009, gaat voor de toepassing van deze vergunning gelden met ingang van de dag waarop de wijziging bijlage II, tabel 1, van het Besluit kwaliteitseisen monitoring water 2009 van kracht is geworden.
 - iii. Bemonstering dient plaats te hebben van het ruwe grondwater (r) per pompput en op de diepte van de filterstelling waaraan het ruwe grondwater onttrokken wordt. Na schriftelijke toestemming van Gedeputeerde Staten mag volstaan worden met het bemonsteren van 1 pompput indien redelijkerwijs aangenomen kan worden dat de kwaliteit van het ruwe grondwater in die pompput representatief is voor het puttenveld.
 - iv. Uitgedrukt in aantal monsternemingen per jaar.
 - v. Volstaan mag worden met de analyse van de negen veel voorkomende bestrijdingsmiddelen in het Maasstroomgebied, zijnde: DEET, AMPA, BAM, atrazin, simazine, diuron, metalaxyl, MCPP en bentazon, dan wel de bestrijdingsmiddelen die naar aanleiding van de door de provincie uitgevoerde brede screening als veel voorkomend worden gekwalificeerd. In plaats van een analyse van individuele bestrijdingsmiddelen mag, na schriftelijke toestemming van Gedeputeerde Staten, tevens volstaan worden met een semi-kwantitatief bestrijdingsmiddelenonderzoek.
 - vi. Een wijziging van bijlage II, tabel 2, van het Besluit kwaliteitseisen monitoring water 2009, gaat voor de toepassing van deze vergunning gelden met ingang van de dag waarop de wijziging bijlage II, tabel 1, van het Besluit kwaliteitseisen monitoring water 2009 van kracht is geworden.
 - vii. Deze parameters zijn bedoeld voor het signaleren van mogelijke specifieke verontreinigingen. Indien de gemeten waarde van een van deze parameters $\geq 1 \mu\text{g/l}$ bedraagt, dient nader onderzoek plaats te vinden naar de specifieke verontreinigde stof.
 - viii. Volstaan mag worden met de bepaling van cis-1,2-dichlooretheen, trans-1,2-dichlooretheen, 1,2-dichloorpropan, tetrachloormethaan, 1,1,1-trichloorethaan 1,1,2-trichloorethaan en chloroform.
 - ix. Volstaan mag worden met de bepaling van de AOX-waarde.
 - x. Volstaan mag worden met het BTEX-pakket: in aanvulling op Benzeen (tabel III, chemische parameters) de volgende stoffen: toluene, ethylbenzeen, o- xyleen, p- xyleen en m- xyleen.
 - xi. Met deze parameter worden stoffen bedoeld die niet behoren tot de andere parameters in deze tabel maar welke van invloed kunnen zijn op het zuiveringsniveau.